

Rooted in Trust

Ankre nan Konfyans
Ayiti

Bilten Kominotè

#2 – Mas 2023

Sa ki nan bilten sa

Nimewo sa pale sou dout kominote a genyen sou egzistans reyèl kolera nan peyi Dayiti, ak enpòtans vaksen angenyen nan kad prevansyon kont epidemia.

Kisa pwojè Ankre nan Konfyans la ye?

Pwojè sa rive kolekte, analize epi pote repons sou rimè k apsikile nan peyi a, sitou sa kigen pou wè ak epidemic kolera epi kowonaviris.

Travay nou reyalize nan pwojè sa pèmèt nou tande kominote yo parapò ak rimè k ap sikile yo epi evalye jan enfòmasyon sikile.

Rooted in Trust

Ankre nan Konfyans
Ayiti

Metodoloji

Pwojè sa ranmase enfòmasyon sou rezo sosyal yo kote moun ap diskite ant yo tankou Facebook, Twitter, WhatsApp, Telegram, Youtube ak lòt ankò, epitou espas kote yo fè kòmantè sou atik moun piblilye yo. Nou genyen anmenmtan patnè sou tèren k ap dyaloge ak moun nan kominote yo. Ekip Ankre nan Konfyans la fè bon jan analiz sou done yo jwen yo, regroupe yo nan diferan kategori, selon nivo menas yo reprezante.

Sitiyasyon Kowonaviris la

Ministè Sante Piblik ak Popilasyon (MSPP) fè konnen ofisyèlman, moun pa bezwen montre prèv vaksinasyon oswa tès kowonaviris negatif pou yo vwayaje vini Ayiti. Pou rive 31 mas 2023, Organizasyon Mondyal Lasante (OMS) konfime nan rapò yo mete deyò, genyen 34 214 ka kowonaviris yo konfime nan peyi a, maladi sa a lakòz 860 moun pèdi lavi yo, epitou genyen 606 148 moun ki pran omwen yon dòz vaksen kowonaviris la.

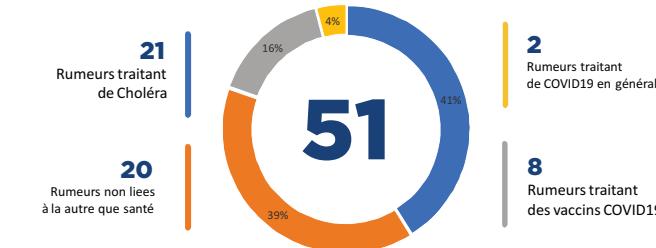
Ministè Sante Piblik anonse tou gen 120,000 nouvo vaksen pou fè fas ak mankman nan koumansman ane 2023.

Sitiyasyon Kolera

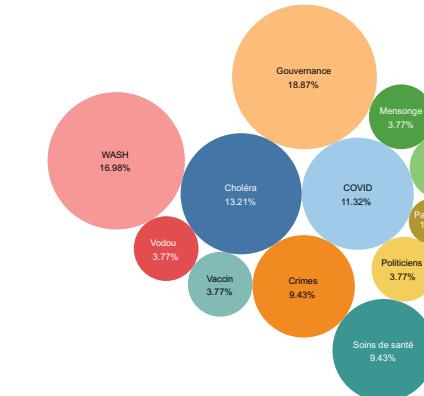
Dapre Ministè Lasante Piblik (MSPP), pou rive 31 mas 2023, yo rive anrejistre 37, 517 moun yo ta sisplèk ki gen kolera, epi 33,227 moun te pran kabann lopital akòz maladi a. Gen omwen 644 moun ki pèdi lavi yo.

Tablo Rimè nou kolekte

Sòti 20 fevriye pou rive 23 mas 2023, nou kolekte 51 rimè, ladan yo gen 41% sou kolera inikman, 39% abode lòt sijè k ap fè aktyalite a, gen 9% sou zafè vaksen kont kowonaviris la, epi 4% sou kowonaviris la anjenral.

Rimè sa yo montre jan popilasyon an bezwen bon jan enfòmasyon sitou sou sa kigen pou wè ak kolera, kote yo ka jwenn swen yo merite, kalte tretman disponib elatriye. Toutfwa, majorite moun yo sou entènèt la kontinye rete kwè epidemi kolera antre nan yon ajanda politik byen planifye kominote entènasyonal la genyen kont pèp ayisen an.

31 Mars 2023

Situation de la COVID 19
en Haïti

34 214

606,148

860

Situation du choléra
en Haïti

33,360

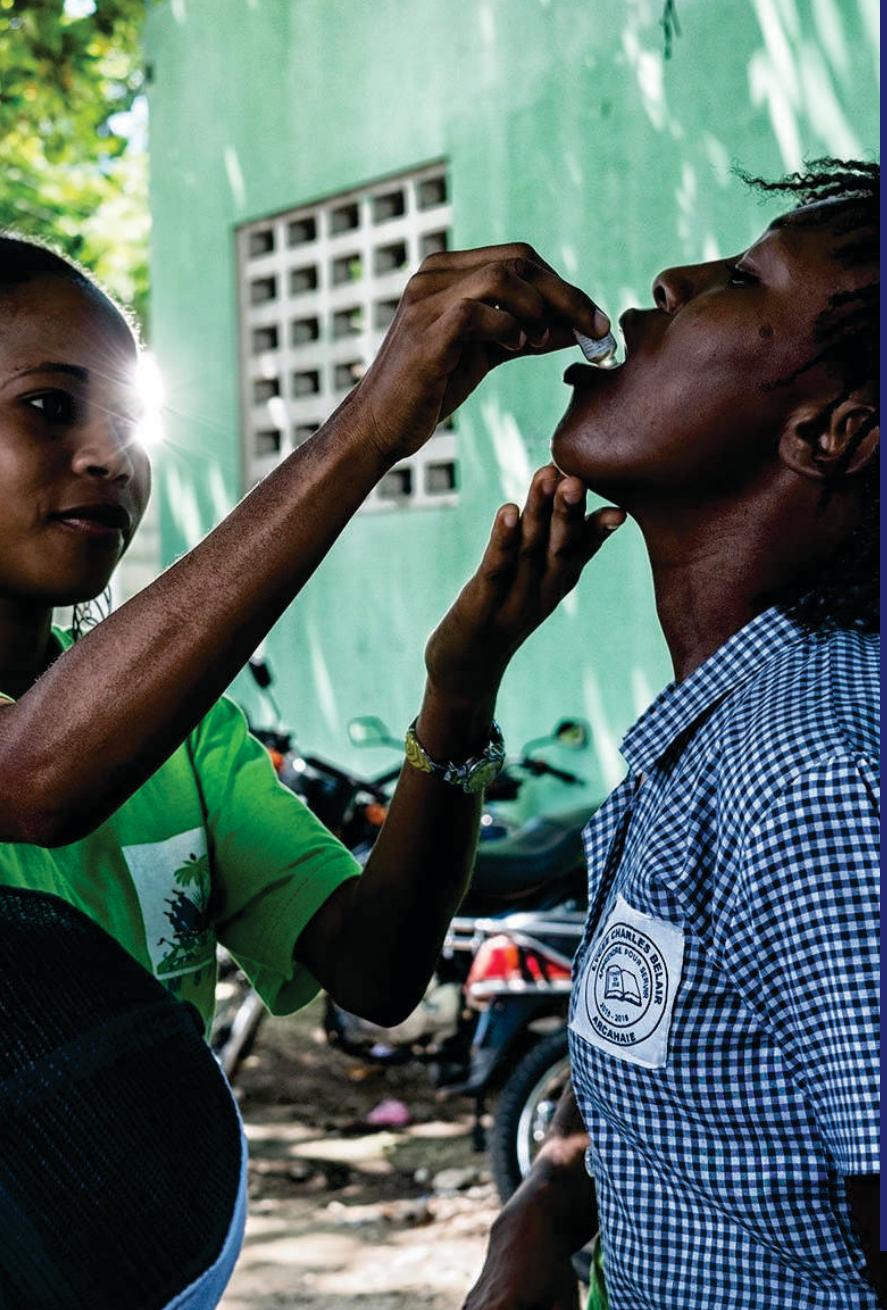
850,067
(28 février 2023)

645

1

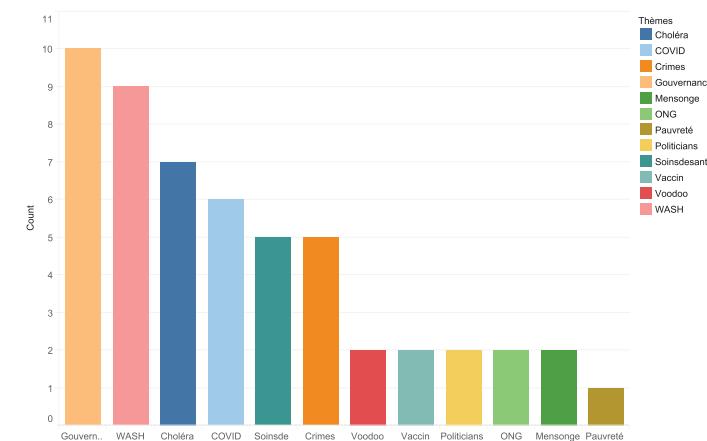

Rimè :
***"Eske nou fè popilasyon an
konen ke efè vaksen kolera a se
pou 6 mwa sèlman?
Apre 6 mwa yo ka pran kolera
si yo pa pran vaksen chak 6
mwa. Sa pa enpòtan pou nou
pa vre? m senti sa"***

Nan ki kontèks nou jwenn yon rimè konsa

Rimè sa vini nan yon moman popilasyon an montre MSPP manke pataje enfòmasyon sou epidemi kolera ak vaksen yo. Moun yo panse otorite yo ap pwofite sitiayon imanità epi rimè sa louvri je nou sou fason pou nou ta kominike pi byen sou vaksen yo, menm si sa ta ka lakòz move reyakson nan kominote, men k ap enpòtan pou yon konnen. Anpil fidbak nou jwenn nan kominote yo soulve fay nan estrateji repons MSPP mete kanpe a. Tankou nan kanpay sansiblizasyon an, manke enfòmasyon byen detaye sou vaksen yo, kalte yo ye, dat y ap ekspire, kantite dòz yon moun ka pran, efè segondè vaksen an elatriye.

Thèmes par nombre de rumeurs Pt. 2

Sak Di Sak vrè

©Odelyn Joseph

1. Vaksinasyon an pèmèt bati oswa ranfòse iminite kont sèten maladi. Gen vaksen yon moun bezwen pran yon sèl dòz inikman alòske gen lòt ou bezwen pran plizyè dapre kalandriye vaksinal. Poukisa? Pwodiktè vaksen yo etabli kantite dòz yon moun dwe pran dapre rechèch yofè pandan y ap travay sou vaksen an. Si yon sèldòz pa pèmèt kreye sifizaman iminite, syantifik yo rekòmande plizyè dòz.

2. Kantite vaksen kolera disponib nan lemonn pa anpil. Mankman sa lakòz OMS pwopoze kanpe sou estrateji 2 dòz la. Estrat approvisionnement en vaccins anticholériques se trouve limité. Utilizasyon yonsèl dòz la parèt pi efikas pou fè fas ak epidemi an. L ap pèmè tpls moun benefisyé, kap gon pwoteksyon pandan yon ti tan. Nan chema 2 dòz vaksen an, apre moun nan fin pran premye a, apre 6 mwa l ap pran dezyèm nan epi l ap gen pwoteksyon kont epidemi an pandan 3 lane.

3. Pou kounya gen 3 vaksen kont kolera Organizasyon Mondyal pou la Sante otorize: Dukoral, Shanchol Euvichol. Pou vaksen sa yo, ou bezwen pran 2 dòz pou w gen yon pwoteksyon konplè. Tankou pou Dukoral, w ap bezwen pran 2 dòz k ap bay yon pwoteksyon pou 2 lane. Pou hancholak Euvicholl ap ba w yon pwoteksyon pandan 3 lane, alòske yon sèldòz ap ba w yon pwoteksyon tout kout. Vaksen Euvikòl la disponib nan peyi Dayiti depi desanm 2022, lè kanpay vaksinasyon an tetanmen.

4. Vaksen pwoteje kont maladi enfektyez epi ranfòse sistèm iminitè timoun yo. Dapre Hermeline Charles, "Lè timoun nan fin fèt, li dwe pran tout dòz vaksen yo, dapre jan sa fikse nan kalandriye nasyonal ministè sante piblik ak popilasyon an. Vaksen sa yo disponib gratis nan lopital ak sant sante yo".

¹Pourquoi certains vaccins nécessitent plus d'une dose? Familiprix

²La pénurie de vaccins contre le choléra entraîne la suspension temporaire de la stratégie à deux doses, alors que le nombre de cas augmente dans le monde (who.int)

³Choléra (who.int)

⁴Haïti reçoit une première livraison de vaccins contre le choléra | OPS/OMS | Organisation panaméricaine de la santé (paho.org)

⁵Microsoft Word - CalVac_Tab1_enfantados_VF2.doc (haiti-now.org)

⁶On a parlé du vaccin avec... Hermeline Charles, responsable de vaccination dans un hôpital rural en Haïti | Gavi, the Vaccine Alliance

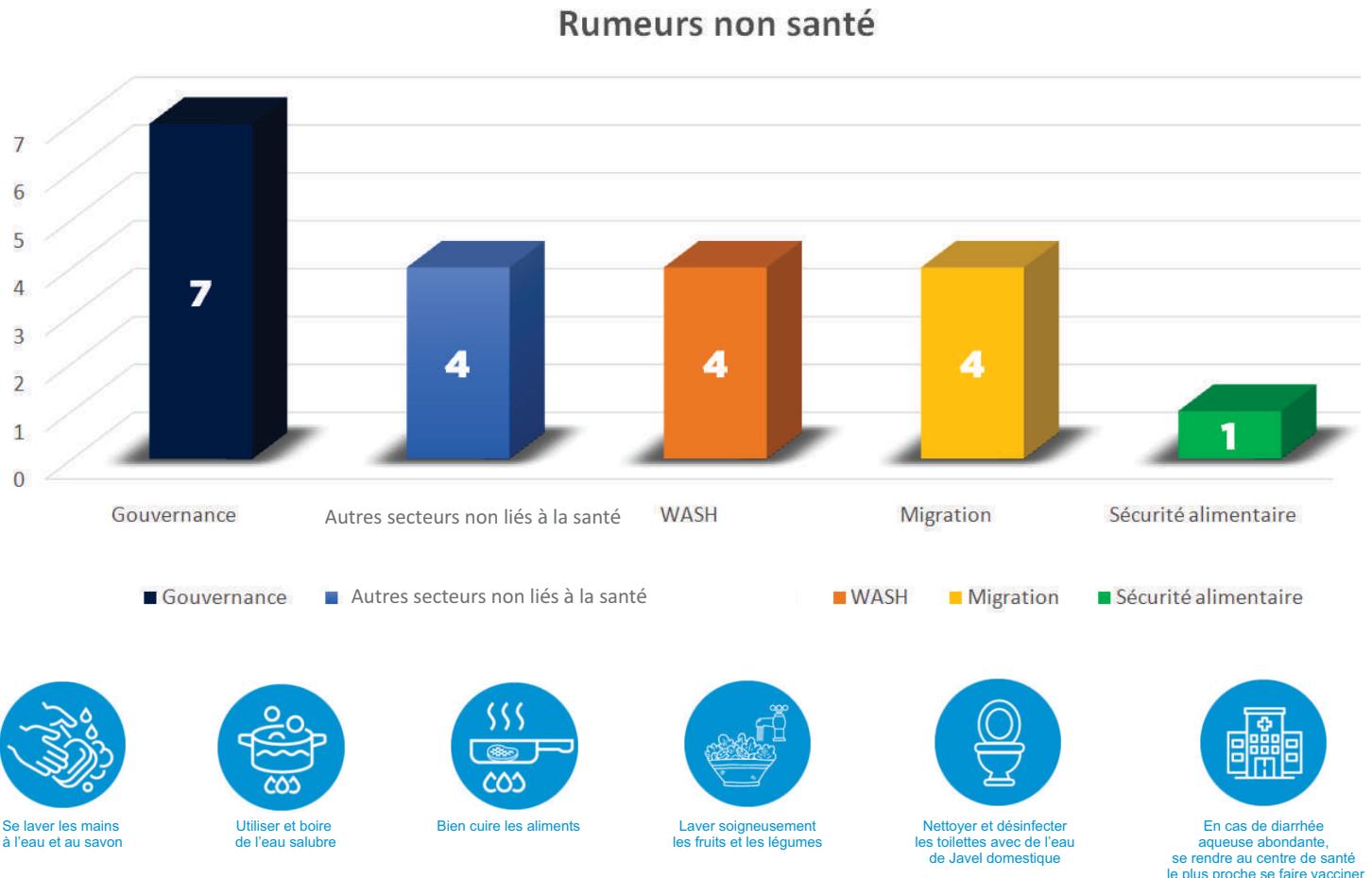

Rekòmandasyon

1. Pataje sijè syantifik yo nan kominate yo, menm sak mande anpil konesans pou konprann. Ak sipò radyo kominotè yo, espesyalis moun ka fè konfyans, lidè kominotè yo ka organize emisyon radyo ak aktivite sansiblizasyon sou vaksinasyon nan lagaj kreyòl. Nan moman sa, moun k ap travay nan lasante ta ka esplike popilasyon an kouman vaksen yo fonksyone, kantite dòz ak chak kilè yo ka pran.
2. Organize seyans fòmasyon sou vaksen pou lidè kominotè yo. Moun k ap travay nan lasante ka pataje konesans yo ak moun sayo, nan lide pou sansiblizayon yo pi byen fèt nan kominate yo.
3. Rooted in Trust kapab organize fòmasyon pou journalis yo pou yo trete sijè sou lasante. Kapab gen tou fòmasyon sou redevablite pou aktè lokal yo, lidè kominotè yo, otorite lokal tankou majistra, CAZEK, AZEK ak manm òganizasyon nan sosyete sivil la.

Tablo rimè ki pa sou lasante

Pami rimè nou analize yo, nou jwenn 20 sijè ki pa gen anyen pou wè ak lasante pandan peryòdl a. 35% ladan yo se sou zafè gouvènans, 20% sou dlo ak lapwòpte, 20% sou zafè migrasyon, 5% sou sekirite alimantè epi 20% sou divès lòt sijè nou pa site la.

**Rooted
in Trust**
Ankre nan Konfysans
Ayiti

Pour plus d'informations sur COVID-19 et le cholera en Haïti, veuillez appeler le numéro gratuit

2020

ou visitez

<https://mspp.gouv.ht>

Questions? Suggestions? Contributions?
Commentaires? Infos à partager?

Nous y accordons une très grande importance.

Veuillez vous adresser à:

**Walter Mulondi (wmulondi@internews.org),
Project Manager, Rooted in Trust/Haiti**